

Μελέτη Περίπτωσης

Βιολογικά αιγοπρόβατα και βοοειδή

Φωτογραφία από
Ανθούλης Ιωάννης

Βασικές πληροφορίες

Κύριος υποστηρικτής: Ανθούλης Ιωάννης

Έναρξη της πρακτικής: 2000

Τοποθεσία: Ποταμιά, Ελλάδα

Ιστοσελίδα:

www.facebook.com/ioannis.anthoulis/about

Εμπλεκόμενοι οργανισμοί:

Κτηνοτρόφος

**Συνολική επιφάνεια της
καλλιεργούμενης γης σε εκτάρια:**

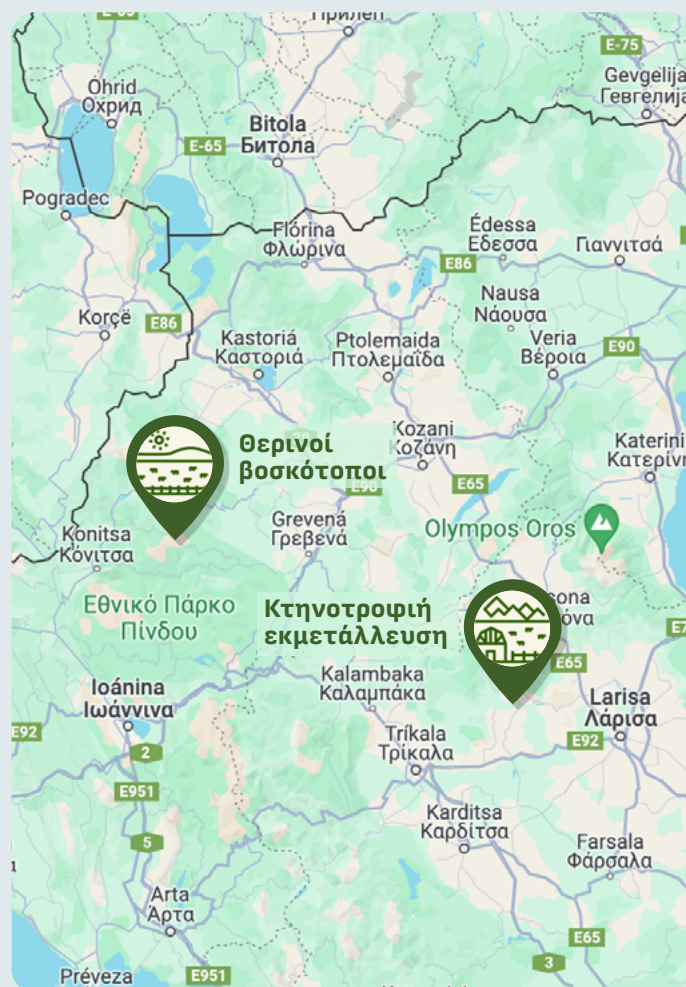
1100 εκτάρια

**Ιδιοκτησία της γης που χρησιμοποιείται
στη μετακινούμενη κτηνοτροφία:**

- Ιδιόκτητη γη
- Μισθωμένη δημόσια γη

Βασικά προϊόντα:

- Γάλα
- Κρέας
- Τυροκομικά προϊόντα (φέτα, γραβιέρα, μανούρι)
- Μαλλί

Εισαγωγή

Ο κ. Ιωάννης Ανθούλης είναι ένας νέος κτηνοτρόφος (37 ετών) που ασχολείται με τη μετακινούμενη κτηνοτροφία για περισσότερα από 20 χρόνια. Διαδέχθηκε τον πατέρα του στη διαχείριση της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης. Σήμερα είναι ιδιοκτήτης μιας μεγάλης βιολογικής κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης με 3000 πρόβατα, 50 κατσίκες και 200 βοοειδή.

Κατάσταση πριν από την έναρξη/αλλαγή/συνέχιση

Ο παππούς του κ. Ιωάννη Ανθούλη δημιούργησε την κτηνοτροφική εκμετάλλευση. Ο πατέρας του συνέχισε αυτήν την παράδοση. Από την ηλικία των 14 ετών, ο κ. Ιωάννης Ανθούλης είναι ενεργός κτηνοτρόφος. Ολόκληρη η οικογένεια μετακινείται όλα αυτά τα χρόνια στην ίδια χειμερινή και θερινή περιοχή. Κατά τη διάρκεια του χειμώνα, η οικογένεια διαμένει στο χωριό Βλαχογιάννη στην περιοχή της Ελασσόνας. Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, η οικογένεια διαμένει στο χωριό Σαμαρίνα του νομού Γρεβενών. Τα παιδιά πηγαίνουν στα θερινά λιβάδια όταν τελειώνει το σχολείο τους. Ο κ. Ιωάννης Ανθούλης αποφοίτησε από το λύκειο και παρακολούθησε μια σχολή επαγγελματικής κατάρτισης για την πληροφορική. Οι γνώσεις του είναι εμπειρικές και προήλθαν από γενιά σε γενιά.

Περιγραφή της μετακινούμενης κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης

Τύπος λιβαδικού τοπίου

Κατηγοριοποίηση και κωδικοί κάλυψης γης Corine:

- Φυσικά λιβάδια (321)
- Περιοχές με αραιή βλάστηση (333)

Ζώα Είδος/φυλή

Ο κ. Ιωάννης Ανθούλης διαθέτει πιστοποιημένες φυλές προβάτων, όπως το Σαρακατσάνικο και το Μπούτσικο, καθώς και τη φυλή των κόκκινων αγελάδων.

Τρόπος Μετακίνησης

Πριν από δεκαπέντε χρόνια, η μετακίνηση ήταν κάθετη με τα πόδια. Σήμερα, ο κ. Ιωάννης Ανθούλης μετακινεί το κοπάδι του από τα πεδινά στα ορεινά λιβάδια με οχήματα κατά τη διάρκεια του Μαΐου. Χρειάζεται περίπου 17 οχήματα. Έτσι, ξεδεύει ένα τεράστιο ποσό για τη μετακίνηση αυτή. Η οικογένεια του μετακινείται επίσης με αυτοκίνητα. Τον Οκτώβριο, ο κ. Ιωάννης Ανθούλης μετακινείται από τα ορεινά στα πεδινά λιβάδια με τα πόδια και η μετακίνηση διαρκεί περίπου 12-20 ημέρες. Μόνο τα άρρωστα ζώα μετακινούνται με όχημα.

Είδος επιχείρησης

Το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής κρέατος πωλείται στην εταιρεία "Φάρμα Ελασσόνας". Επιπλέον, ο κ. Ιωάννης Ανθούλης πουλάει μια μικρότερη ποσότητα στο κρεοπωλείο του στο χωριό Σαμαρίνα κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού. Η παραγωγή γάλακτος πωλείται σε τυροκομείο. Ωστόσο, ο κ. Ιωάννης Ανθούλης παράγει και περίπου 500 δοχεία φέτας και μια μικρή ποσότητα κεφαλογραβιέρα και μανούρι, τα οποία πουλάει μόνος του. Το μαλλί δεν το πουλάει.

Ζώα στη στράτα. Φωτογραφία από Ανθούλης Ιωάννης

Βόσκηση ζώων στα ορεινά λιβάδια. Φωτογραφία από Ανθούλης Ιωάννης

Απειλές και προκλήσεις

Εκτός από τις εργασίες που κάνει η οικογένειά του, ο κ. Ιωάννης Ανθούλης απασχολεί επτά μόνιμους εργάτες για να τον βοηθούν με την κτηνοτροφική του μονάδα. Μας ενημέρωσε ότι δυσκολεύεται να βρει εργάτες πρόθυμους να εργαστούν στη μονάδα του καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Για πολλά χρόνια απασχολούσε μετανάστες από την Αλβανία και τη Βουλγαρία. Δυστυχώς, πολλοί άλλαξαν επάγγελμα ή επέστρεψαν στις χώρες καταγωγής τους. Έτσι, η πιθανότητα να βρει εργάτες είναι περιορισμένη. Ένα άλλο πρόβλημα είναι η έλλειψη κατανόησης από τους ανθρώπους που δεν γνωρίζουν τι είναι η μετακινούμενη κτηνοτροφία και τη σημασία της. Ο κ. Ιωάννης Ανθούλης και οι εργάτες του αντιμετωπίζουν σημαντικά προβλήματα κυρίως όταν προσεγγίζουν κατοικημένες περιοχές με το κοπάδι τους. Μας έδωσε το παράδειγμα του πατέρα του, τον οποίο σταμάτησε για έλεγχο η αστυνομία. Επειδή δεν είχε μαζί του την ταυτότητά του, αναγκάστηκε να αφήσει τα ζώα μόνα τους για αρκετές ώρες. Το αποτέλεσμα ήταν να του προκληθούν σημαντικές ζημιές, επειδή κανείς δεν μπορούσε να προστατεύσει τα ζώα από την άγρια πανίδα. Επίσης, ο κ. Ιωάννης Ανθούλης μας ανέφερε ότι η μετακίνηση του κοπαδιού με τα πόδια βοηθάει στην ευζωία των ζώων του.

Λήψη αποφάσεων

Αιτιολόγηση

Ο κ. Ιωάννης Ανθούλης πιστεύει ότι η μετακινούμενη κτηνοτροφία είναι τρόπος ζωής. Εμπλέκεται με τα ζώα από πολύ μικρή ηλικία και θυμάται να ακολουθεί τις παραδοσιακές διαδρομές μετακίνησης από την ηλικία των τεσσάρων ετών και το θεωρεί μοναδική εμπειρία. Του αρέσουν τα ζώα, τα βουνά, αλλά και η όλη διαδικασία της μετακίνησης των κοπαδιών. Ωστόσο, κάνει αυτή τη δουλειά γιατί είναι η κύρια πηγή εισοδήματος για τον ίδιο και την οικογένειά του.

Απόφαση για το είδος του ζώου/συγκεκριμένη φυλή

Ο κ. Ιωάννης Ανθούλης ανέφερε ότι διαθέτει αυτόχθονες φυλές, οι οποίες είναι καλά προσαρμοσμένες στο περιβάλλον της Ελλάδας, αλλά έχουν χαμηλές αποδόσεις.

Απόφαση για το σύστημα παραγωγής

Ο κ. Ιωάννης Ανθούλης επιλέγει να έχει μια βιολογική κτηνοτροφική εκμετάλλευση, η οποία του προσφέρει υψηλότερο εισόδημα. Είναι γνωστό ότι οι τιμές του βιολογικού γάλακτος είναι υψηλότερες και τα βιολογικά προϊόντα έχουν υψηλότερη ποιότητα.

Κτηνοτρόφος. Φωτογραφία από Ανθούλης Ιωάννης

Διαφοροποίηση του εισοδήματος

Ο κ. Ιωάννης Ανθούλης θα ήθελε το κράτος να του δώσει περισσότερα κίνητρα για να διατηρήσει τις φυλές του και να μην τον αναγκάσει να χρησιμοποιήσει βελτιωμένες φυλές για να έχει μεγαλύτερο κέρδος. Δεν του αρέσει να χρησιμοποιεί βελτιωμένες φυλές γιατί θέλει να ακολουθεί τον παραδοσιακό τρόπο άσκησης της μετακινούμενης κτηνοτροφίας. Για το λόγο αυτό, συνεχίζει να αρμέγει τα ζώα του με το χέρι στα θερινά λιβάδια. Επί του παρόντος, το κοπάδι είναι πολύ μεγάλο και δεν έχει χρόνο να ασχοληθεί με κάτι άλλο εκτός από την τρέχουσα πρακτική του.

Πολυλειτουργικές πτυχές

Ο κ. Ιωάννης Ανθούλης πιστεύει ότι τα λιβάδια, όταν διαχειρίζονται σωστά, μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες των ζώων χωρίς καμία συμπληρωματική τροφή. Πιστεύει ότι η βλάστηση από τα ορεινά λιβάδια είναι πολύ πλούσια, γεγονός που δίνει προστιθέμενη αξία στα προϊόντα που παράγουν.

Εκπαίδευση/δεξιότητες για την ίδρυση της “επιχείρησης”

Ο κ. Ιωάννης Ανθούλης επικοινωνεί με άλλους αγρότες μέσω Facebook. Δεν έχει καμία εκπαίδευση εκτός από τις εμπειρικές του γνώσεις.

Επόμενα βήματα για να προχωρήσετε

Ο κ. Ιωάννης Ανθούλης πιστεύει ότι τα προβλήματα που προκαλούνται από την έλλειψη προσωπικού μπορεί σύντομα να τον αναγκάσουν να μειώσει το κοπάδι του και να δημιουργήσει μια μικρή επιχείρηση για την πώληση των προϊόντων του.

Επόμενα βήματα για να προχωρήσετε

Ο κ. Ιωάννης Ανθούλης πιστεύει ότι τα προγράμματα για τους νέους κτηνοτρόφους δεν τους βοηθούν σημαντικά να γίνουν μετακινούμενοι. Το κόστος για την αγορά των ζώων και των κατάλληλων υποδομών είναι πολύ υψηλό. Οι νέοι κτηνοτρόφοι θα έπρεπε να έχουν δικά τους χρήματα για να ξεκινήσουν την επιχείρηση.

Από την άλλη πλευρά, ο κ. Ιωάννης Ανθούλης δεν θα πρότεινε σε έναν νέο να ξεκινήσει με τη μετακινούμενη κτηνοτροφία, αν δεν έχει την κατάλληλη εμπειρία. Θεωρεί ότι το κάποιος θα πρέπει να γνωρίσει τη διαδικασία της μετακινούμενης κτηνοτροφίας και στη συνέχεια να αποφασίσει αν θα γίνει μετακινούμενος κτηνοτρόφος ή όχι.